

اليوم الآخر - فلبيني

Ang Kabilang Buhay

جمعية الدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بالزلفي

هاتف: ٤٢٢٤٤٦٦ ٠١٦. فاكس: ٤٢٢٤٤٧٧ ٠١٦

5

Ang Kabilang Buhay

اليوم الآخر – اللغة الفلبينية

جمعية الدعوة والارشاد ونوعية الجاليات في الزلفي

Tel: 966 164234466 - Fax: 966 164234477

اليوم الآخر - فلبيني

أعدّه وترجمه إلى اللغة الفلبينية:

جمعية الدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بالزلفي

الطبعة الثانية عشرة : ١٤٤٢ / ٦

ح) شعبة توعية الجاليات بالزلفي

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية

شعبة توعية الجاليات بالزلفي

اليوم الآخر - فلبيني / شعبة توعية الجاليات بالزلفي، ١٤٢٧ هـ

٢٣ ص؛ ١٢ × ١٧ سم

ردمك: ٧-٤-٩٠٢٤-٩٩٦٠

(النص باللغة الفلبينية)

١- اليوم الآخر أ. العنوان

٠١١٣/١٥

ديوي ٢٤٣

رقم الإيداع: ٠١١٣/١٥

ردمك: ٧-٤٣-٩٠٢٤-٩٩٦٠

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Sa ngalan ni Allah,¹ ang Napakamaawain, ang Pinakamaawain

Ang Kabilang Buhay²

Ang papuri ay ukol kay Allah. Ang pagpapala at ang pagbati ni Allah ay matamo ng pinakadakila sa lahat ng mga Propeta at mga Sugo, at ng lahat ng mag-anak niya at mga Kasama niya.

Kabilang sa mga Saligan at anim na Haligi ng Pananam-palataya ang paniniwala sa Kabilang Buhay o Huling Araw.³ Kaya naman ang tao ay hindi magiging Mananampalataya hanggat hindi siya sumasampalataya sa nasasaad sa Aklat ni Allah (Qur'an) at sa mga napatotohanang sunnah⁴ ng

¹ Allah: Ang pansariling pangalan ng Panginoong Diyos sa wikang Arabe. Ito ay isang pangngalang pantangi at hindi pangngalang pambalana, kaya ang mga panandang gagamitin sa pagtukoy sa pangalang Allah ay SI, NI at KAY at **hindi** ANG, NG at SA. Samakatuwid ang tama ay sabihing: SI Allah, NI Allah at KAY Allah. Ito ang paninindigan ng pinakamataas na awtoridad sa wikang Filipino, ang Komisyon sa Wikang Filipino; at ito rin ang paninindigan ng *Ministry of Islamic Affairs* sa Saudi Arabia.

² O Ang Huling Araw sa literal na kahulugan.

³ Anumang magaganap pagkatapos ng kamatayan ng tao.

⁴ Ang Sunnah, na may malaking titik na **S**, ay tumtukoy sa kung ano ang sinabi, ang ginawa at ang sinang-ayunan ng Propeta Muhammad (SAS). Ang sunnah naman, na may maliit na titik na **s**, ay tumutu-

Sugo (SAS) na nahihinggil sa Araw na iyon. Ang kaalaman hinggil sa Araw na ito at ang madalas na paggunita rito ay mahalaga dahil may malaking impluwensiya ito sa pagiging matuwid ng kaluluwa ng tao, sa pangingilag niya na magkasala, at sa pananatili niya sa Relihiyon mula kay Allah. Walang nagpapatigas sa puso at nagpapasigla sa paggawa ng mga pagsuway kay Allah na tulad ng pagpapabaya sa paggunita sa Araw na iyon, at sa mga kakila-kilabot na bagay at mga matinding kapighatian sa Araw na iyon, na hinggil doon ay nagsabi si Allah (73:17): **sa isang araw na gagawin ang mga bata na ubanin?** at nagsabi rin Siya (22:1-2): **O mga tao, mangilag kayong magkasala sa Panginoon ninyo! Tunay na ang pagyanig ng Huling Sandali ay kakila-kilabot na bagay. Sa Araw na makikita ninyo ito ay malilimutan ng bawat nagpapasuso ang pinasuso nito, mailalaglag ng bawat may dinadala sa *sinapupunan* ang dinadala nito, at makikita mo ang mga tao na *parang* mga lasing at hindi naman sila lasing ngunit *dahil sa* ang pagdurusa mula kay Allah ay matindi.**

koy sa gawaing kanais-nais gawin dahil ayon sa Sunnah ng Propeta. Ang gawaing sunnah ay kanais-nais ngunit hindi tungkuling isagawa.

Ang Kamatayan

Ang kamatayan ang katapusan ng lahat ng may buhay rito sa mundo. Nagsabi si Allah (3:185): **Ang bawat kaluluwa ay makatitikim ng kamatayan.** Nagsabi pa Siya (55:26): **Lahat ng sinumang nasa ibabaw ng lupa na ito ay malilipol.** Nagsabi naman Siya sa Sugo Niya (SAS) (39:30): **Tunay na ikaw ay mamamatay at tunay na sila ay mga mamamatay. Samakatuwid, walang isa man sa mga tao ang mabubuhay magpakailan man sa mundong ito.** Nagsabi si Allah (21:34): **Hindi Namin ipinagkaloob sa isang tao noong wala ka pa ang buhay na mananatili.**

Ang kamatayan ay tiyak na mangyayari na hindi magagawang pagdudahan. Ngunit sa kabila nito, ang karamihan sa mga tao ay mga pabaya. Kaya kailangang dalasan ng isang Muslim ang pag-aalaala sa kamatayan at paghandaan ito. Kailangan ding magbaon siya ng mabuting nagawa sa mundo para sa kapakanan niya sa Kabilang-buhay bago mahuli ang lahat. Nagsabi ang Sugo (SAS): ***Samantalahin ninyo ang limang ito bago dumating ang limang iyon: ang buhay mo bago dumating ang kamatayan mo, ang kalusugan mo bago dumating ang karamdaman mo, ang kawalang-gawain mo bago dumating ang pagkakaabalahan mo, ang kabataan mo bago dumating ang katanadaan mo, at ang yaman mo bago dumating ang karalitaan mo.*** (Musnad al'Imám Ahmad)

Dapat mong malaman na ang patay ay walang mada-dala sa libingan niya na anumang makamundong pag-aari.

Ang matitira lamang sa kanya ay ang nagawa niya. Kaya maging masigasig kang magbaon ng mabuting gawa na sa pamamagitan nito ay matatamo mo ang buhay na walang hanggan at ang kaligtasan sa pagdurusa kung ipahihintulot ni Allah.

Ang taning ng tao ay di-malinaw; walang nakaaalam nito kundi si Allah lamang. Kaya walang isa mang nakaaalam kung kailan siya mamamatay at kung saan siya mamamatay sapagkat ito ay bahagi ng kaalaman hinggil sa Nakalingid na natatanging si Allah ang nakaaalam.

Kapag dumating ang kamatayan ay hindi na magagawang itaboy ito o ipagpaliban ito o takasan ito. Sinabi ni Allah (7:34): **Ang bawat kalipunan ay may taning. Kaya kapag dumating na ang taning nila ay hindi sila makapagpapahuli ng isang saglit at hindi sila makapagpauna.**

Ang Mananampalataya, kapag pinuntahan na ng kamatayan, ay pinupuntahan ng anghel ng kamatayan na nasa magandang anyo at may mabangong amoy. Kasama nitong dumarating ang mga anghel ng awa na magpaparating sa kanya ng nakalulugod na balita ng pagpasok sa Paraiso. Nagsabi si Allah (41:30): **Tunay na ang mga nagsabi: “Si Allah ang Panginoon namin,” pagkatapos ay nananatiling matuwid, magsisibabaan sa kanila ang mga anghel na nagsasabi: “Huwag kayong mangamba, huwag kayong malungkot at magalak kayo sa Paraiso na sa inyo noon ay ipinangangako.”**

Kapag namatay naman ang isang Káfir (di-sumasampalataya o tumatangging sumampalataya) ay pupuntahan

siya ng anghel ng kamatayan na may nakatatakot na anyo at maitim ang mukha. Darating kasama nito ang mga anghel ng parusa na magbabalita sa kanya ng pagdurusang tatamuhin niya. Sinabi ni Allah (6:93): **Kung nakikita mo sana kapag nang ang mga lumalabag sa katarungan ay nasa mga hapdi ng kamatayan samantalang ang mga anghel ay nag-aabot ng mga kamay nila, na nagsasabi:** “Ilabas ninyo ang mga kaluluwa ninyo! Ngayon araw ay gagantihan kayo ng pagdurusang ng kahihyan dahil sa kayo noon ay nagsasabi hinggil kay Allah ng hindi totoo at kayo noon sa mga tanda Niya ay nagmamalaki.”

Kapag dumating ang kamatayan, mabubunyag ang katotohanan at magiging malinaw na ang lahat sa bawat tao. Sinabi ni Allah (23:99-100): **Hanggang sa nang dumating na ang kamatayan sa isa sa kanila ay nagsabi siya:** “Panginoon ko, pabalikin Mo ako nang harinawa ako ay makagawa ng matuwid sa naiwan ko!” **Aba’y hindi! Tunay na ito ay isang salitang siya ang nagsasabi nito. Ang nasa likod nila ay isang harang hanggang sa araw na bubuhayin sila.**

Kaya kapag dumating ang kamatayan ay hahangarin ng Káfir at makasalanan na muling mabuhay upang gumawa ng mga matuwid na gawa ngunit wala nang kabutihang maidudulot ang pagsisi kapag nahuli na ang lahat. Nagsabi ni Allah (42:44): **Makikita mo na ang mga lumalabag sa katarungan, noong nakita na nila ang pagdurusang, ay magsasabi:** “Tungo sa pagbabalik *sa Mundo* ay may daan ba?”

Bahagi ng awa ni Allah sa mga lingkod Niya ay na ang sinumang ang huling salita bago siya namatay ay *lá iláha illa 'lláh*⁵ ay papasok sa Paraiso. Nagsabi ang Sugo ni Allah (SAS): *Ang sinumang ang huling salita niya sa mundo ay lá iláha illalláh, papasok siya sa Paraiso.* (Itinala ito ni Imám Abú Dáwúd.) Iyon ay sapagkat hindi magagawang sabihin ito ng isang tao sa maselang sandaling iyon kung hindi siya tapat na naniniwala rito. Ang hindi tapat na naniniwala rito ay malilimutang sabihin ito dahil sa tindi ng dumapo sa kanya na hapdi ng paghilingalo. Kaya dahil doon, sunnah (itinatagubilin) sa isang pupunta sa isang naghilingalo na ipabigkas ang *lá iláha illa 'lláh*.

Ang Libingan

Nagsabi ang Sugo (SAS): *Tunay na ang tao—kapag inilagay na sa libingan nito, tinalikuran na at umalis na ang mga nakilibing sa kanya—tunay na siya ay talagang makaririnig sa mga yabag ng mga sapin nila sa paa. Pagkatapos ay pupuntahan siya ng dalawang anghel at pauupuin nila siya at magsasabi sila sa kanya: Ano ang sinasabi mo noon sa taong ito (si Muhammad)?* Nagsabi pa siya (SAS): *Tungkol naman sa Mananampalataya, magsasabi ito: Sumasaksi ako na siya ay Lingkod ni Allah at Sugo Niya. Kaya may magsasabi sa kanya: Tingnan mo ang luklukan mo sana sa Impiyerno, pinalitan ni Allah alang-alang sa iyo ng isang luklukan sa Paraiso.*

⁵ Walang tunay na Diyos kundi si Allah.

Nagsabi pa siya (SAS): *Kaya kapwa niya makikita ang dalawang ito. Tungkol naman sa tumatangging sumampalataya o nagkukunwaring sumasampalataya ay may magsasabi naman dito: Ano ang sinasabi mo noon sa taong ito (si Muhammad)? At magsasabi ito: Hindi ko alam; sinasabi ko noon ang sinasabi ng mga tao. Kaya may magsasabi: Hindi mo nalaman at hindi mo sinunod ang patnubay? Pupukpuhin siya ng mga martilyong bakal ng isang pukpok kaya mapasisigaw siya ng sigaw na maririnig ng anumang nasa malapit sa kanya maliban sa tao at jinní.*

Ang pagbabalik ng kaluluwa sa katawan sa loob ng libingan ay ilan sa mga bagay hinggil sa Kabilang-buhay na hindi matatalos ng isipan ng tao sa daigdig. Nagkaisa ang mga Muslim sa paniniwala na ang tao ay pagiginhawahin sa libingan niya kapag siya ay isang Mananampalataya na karapat-dapat palasapin ng kaginhawahan, o pagdurusahin kapag siya ay karapat-dapat palasapin ng pagdurusang. Nagsabi nga si Allah (40:46): **Ang Apoy, idadarang sila roon sa umaga at gabi. Sa araw ng pagsapit ng Huling Sandali ay sasabihin sa mga anghel: “Papasukin ninyo ang mga kampon ni Paraon sa pinakamatinding pagdurusang.”** Nagsabi naman ang Sugo (SAS): *Manalangin kayo ng pagpapakupkop kay Allah laban sa pagdurusang sa libingan.*

Ang matinong isip ay hindi magkakaila nito sapagkat nakikita ng tao sa buhay sa mundong ito ang nakahahawig ng dinaranas ng nasa libingan. Ang natutulog ay maaaring makadama na siya ay pinagdurusang ng matinding parusang

magsisigaw siya at hihingi ng saklolo ngunit ang kanyang katabi ay hindi makararamdam niyon. Ito ay sa kabila ng malaking pagkakaiba sa pagitan ng buhay at kamatayan. Ang pagdurusa sa libingan ay kapwa sa kaluluwa at sa katawan. Nagsabi nga ang Sugo (SAS): ***Ang libingan ang una sa mga yugto ng Kabilang-buhay. Kaya kung nakaligtas siya rito, ang anumang pagkatapos nito ay higit na madali kaysa rito; ngunit kung hindi siya nakaligtas dito, ang anumang pagkatapos nito ay higit na matindi kaysa rito.*** (Itinala ito ni Imám atTirmidhí.) Kaya nararapat sa isang Muslim na dalasan ang panalangin na iligtas siya sa parusa sa libingan, lalong-lalo na bago magsabi ng *assalámu ‘alaykum wa rah̄matu ‘lláh* sa ḡaláh.⁶ Gayon din ang pagiging masigasig sa paglayo sa mga pagsuway na siyang unang dahilan ng pagdurusa sa libingan at sa Impiyerno. Tinawag itong pagdurusa sa libingan sa-pagkat ang karamihan sa mga tao ay inililibing. Gayon pa man, ang nalunod o ang nasunog o ang nakain ng mabangis na hayop o ang anumang tulad nito na hindi nalibing ay pinagdurusa o pinalalaspang ginhawa sa Barzakh.⁷

⁶ Ang panalangin ito ay: *alláhumma inní a‘údhū bika min ‘adhábi jahannam, wa min ‘adhábi ‘lqabri, wa min fitnati ‘lmahyá wa ‘lmamát, wa min fitnati ‘lmasíhi ‘ddajjál*: O Allah, tunay na ako ay nagpapakupkop sa Iyo laban sa pagdurusa sa Impiyerno at laban sa pagdurusa sa libingan, laban sa tukso ng buhay at kamatayan at laban sa tukso ng Bulaang Kristo.

⁷ Ito ay ang yugto ng panahon sa pagitan ng kamatayan ng tao at muling pagbubuhay.

Ang pagdurusa sa libingan ay sari-sari gaya ng pagpukpok ng mga martilyong bakal at iba pa. Pupunuin ng kadi-liman ang libingan ng isang patay, lalatangan siya ng higa-ang mula sa Apoy, at magbubukas sa harap niya ng isang pinto mula sa Impiyerno. Ang masagwang gawa niya ay magpapakita sa kanya sa anyo ng isang lalaking pangit ang mukha na mabaho ang amoy, na mananatiling kasama niya sa libingan niya.

Ang pagdurusa ay magpapatuloy kung ang namatay ay isang tumatangging sumampalataya o isang nagkukunwaring sumampalataya. Ngunit kung ang namatay naman ay isang mananampalatayang masuwayin ay magkakaiba ang pagdurusa ayon sa pagsuway na nagawa at maaari pang itigil ang parusa sa kanya. Ang mabuting mananampalataya naman ay lalapas ng ginhawa sa libingan niya sapagkat paluluwagin para sa kanya ang kanyang libingan at pupunuin ng liwanag. Magbubukas para sa kanya ng isang pinto patungo sa Paraiso. Makararating sa kanya ang halimuyak at bango nito. Lalatangan siya ng higaang mula sa Paraiso. Ang mabuti niyang gawa ay magpapakita sa kanya sa anyo ng isang magandang lalaki na aaliw sa kanya sa libingan niya.

Ang Pagsapit ng Huling Sandali⁸ at ang mga Tanda Nito

⁸ Ang Huling Sandali na tinutukoy rito ay ang huling sandali ng isang tao, o ng Sansinukob bago sirain at lipulin ni Allah ang lahat ng nilalang Niya.

Hindi nilikha ni Allah ang daigdig upang manatili kailanman. Darating dito ang isang araw na pagwawakasan nito. Ang araw na ito ay ang araw ng pagsapit ng Huling Sandali. Ito ay isang katotohanang walang duda hinggil dito. Nagsabi si Allah (40:59): **Tunay na ang Huling Sandali ay talagang darating – walang pag-aalinlangan hinggil dito – Sinabi pa Niya (34:3): Nagsabi ang mga tumangging sumampalataya: “Hindi darating sa amin ang Huling Sandali. Sabihin mo: “Bagkus, sumpa man sa Panginoon ko, talagang darating nga ito sa inyo; Ang Huling Sandali ay malapit na sapagkat nagsabi si Allah (54:1): Nalalapit na ang Huling Sandali. Nagsabi pa Siya (21:1): Nalalapit na para sa mga tao ang Pagtutuos sa kanila habang sila dahil sa pagkalingat ay mga bumabaling palayo.** Ngunit ang pagiging malapit na ng Araw ng Pagtutuos ay hindi batay sa sukatan ng mga tao at sa nalalaman nila. Ito ay kaugnay sa kaalaman ni Allah at sa nagdaan sa edad ng mundo.⁹ Ang kaalaman hinggil sa pagsapit ng Huling Sandali ay kabilang sa kaalamang Nakalingid na sinarili ni Allah ang kaalaman hinggil doon. Hindi Niya ito ipinaalam sa isa man sa Kanyang mga nilikha. Sinabi Niya (33:63): **Tinatanong ka ng mga tao hinggil sa Huling Sandali. Sabihin mo: “Ang kaalaman hinggil dito ay nasa kay Allah lamang; at ano ang magpapabatid sa iyo na marahil ang Huling Sandali ay nagiging malapit na?”**

⁹ Ang panahon ngayon ay higit na malapit sa Huling Sandali kaysa sa oras ng paglikha ng mundo.

Bumanggit ang Sugo (SAS) ng mga tandang nagpapa-hiwatig sa nalalapit na pagdating ng Huling Sandali. Kabilang sa mga ito ay ang pagdating ng *alMasīh adDajjāl* (Bulaang Kristo). Siya ay isang malaking tukso sa mga tao dahil bibigyan siya ni Allah ng kapangyarihang makagawa ng mga mahimalang bagay na ikalilinlang ng maraming tao. Utusan niya ang langit na umulan at ito ay uulan; utusan niyang tumubo ang damo at ito ay tutubo; bubuhay siya ng patay; at iba pang mga himala. Nabanggit din ng Sugo (SAS) na siya ay kirat. Darating siya na dala ang halimbawa ng Paraiso at Impiyerno; ang sinasabi niya na Paraiso ay Impiyerno at ang sinasabi naman niya na Impiyerno ay Paraiso. Mananatili siya sa Lupa sa loob ng apatnapung araw: may araw na gaya ng isang taon, may araw na gaya ng isang buwan, may araw na gaya ng isang linggo, at ang nalalabing mga araw ay gaya ng mga karaniwang araw. Walang matitirang lugar sa daigdig na hindi niya papasukin, maliban sa Makkah at Madinah.

Kabilang rin sa mga tanda ng Huling Sandali ay ang pagbaba ni Jesus na anak ni Maria (AS)¹⁰ sa puting minaret sa dakong silangan ng Damascus sa oras ng *ṣalāh* sa madaling araw, na doon ay magdadasal siya ng dasal sa madaling araw kasama ng mga tao. Pagkatapos ay hahanapin niya ang Bulaang Kristo at kanya itong papatayin. Ang isa pa rin sa mga tanda ng Huling Sandali ay ang pagsikat ng

¹⁰ (AS): ‘Alayhi ‘sSalām: Sumakanya ang Kapayapaan. Sinasabi ito kapag ang pangalan o ang taguri ng isang anghel o isang propeta bukod pa kay Propeta Muhammad (SAS) ay binanggit.

araw sa kanluran. At kapag nakita ito ng mga tao, matatakot sila at mananampalataya ngunit wala nang maidudulot na mabuti ang kanilang pagsampalataya. Mayroon pang maraming ibang tanda ng pagsapit ng Huling Sandali.

Walang maaabutan ang Huling Sandali kundi ang mga taong ubod ng sama dahil magpapadala si Allah, bago sumapit ang Huling Sandali, ng banayad na hanging kikitil sa mga mananampalataya. Kaya kapag nagpasya na si Allah na hatulan ng kamatayan ang mga nilikha at wakasan ang daigdig, mag-uutos Siya sa anghel na hipan ang Tambuli. Kapag narinig iyon ng mga tao ay mamamatay sila. Nag-sabi si Allah (39:68): **Ihip sa tambuli at mamamatay ang sinumang nasa mga langit at ang sinumang nasa lupa, maliban sa sinumang niloob ni Allah na mabuhay.** Pagkatapos ay ihip dito muli at walang-anu-ano sila ay mga nakatayo, na naghihintay. Magaganap iyon sa araw ng Biyernes at pagkatapos niyon ay mamamatay ang lahat ng anghel at walang matitira kundi si Allah.

Ang buong katawan ng isang tao ay maglalaho at kaka-inin ng lupa maliban sa napakaliit na buto sa dulo ng gulugod (*spinal cord*). Ang mga katawan naman ng mga propeta at mga *shahid* (namatay na alay ang buhay sa Islam) ay hindi kakainin ng lupa. Magpapadala si Allah ng ulan at manunumbalik ang mga katawan ng mga tao. Kapag ninais na ni Allah na buhayin ang mga tao ay bubuhayin muna Niya si Isráfil, ang anghel na nakatalaga sa pag-ihip ng Tambuli. Ihip ito sa tambuli sa ikalawang pagkakataon at bubuhayin ni Allah ang lahat ng nilikha. Magsisilabasan ang mga tao sa kanilang libingan, na gaya ng kung

papaano silang nilikha ni Allah sa unang pagkakataon: mga nakayapak, mga hubad, at mga di-tuli. Nagsabi si Allah (36:51): **Ihip muli sa tambuli kaya walang anu-ano sila mula sa mga libingan patungo sa Panginoon nila ay magdadali-dali.** Nagsabi pa Siya (70:43-44): **sa araw na magsisilabasan sila mula sa mga libingan na nagmamatulin na para bagang sila papunta sa mga diyus-diyusan ay nagmamadali. Nakatungo ang mga paningin nila, nilulukob sila ng isang kadustaan! Iyan ay ang araw na sa kanila noon ay ipinangangako.**

Ang unang ilalabas sa lupa ay ang ating Propetang si Muhammad (SAS) gaya ng nasaad mula sa kanya. Pagkatapos nito ay dadalhin ang mga tao sa pook na pagtitipunan sa kanila. Ang pook na ito ay malapad at malawak. Ang mga Káfir ay titipunin na naglalakad sa pamamagitan ng mga mukha nila. (Tinanong nga ang Sugo (SAS) kung papaano silang titipunin na naglalakad sa pamamagitan ng mukha nila. Sinabi niya: ***Ang nagpalakad sa kanila sa pamamagitan ng mga paa nila ay magagawa silang palakarin sa pamamagitan ng mga mukha nila.*** Ang tumalikod sa paggunita kay Allah ay bubuhaying muli na isang bulag. Lalapit ang araw sa mga tao. At ang dami ng pawis ng tao ay ayon sa mga kasamaang nagawa nila. Mayroon sa kanila na ang pawis ay aabot sa bukong-bukong, mayroon sa kanila na hanggang sa baywang, at mayroon sa kanila na ang pawis ay halos umabot na sa ilong.

Mayroong pasisilungin si Allah sa Kanyang lilim sa araw na walang ibang lilim kundi ang Kanyang lilim. Nagsabi ang Sugo (SAS): ***May pitong [uri ng tao na] pasi-***

silungin ni Allah sa lilim Niya sa araw na walang lilim kundi ang lilim Niya: makatarungang pinuno; binatang lumaki sa pagtalima kay Allah; lalaking nakatali ang puso sa mga masjid; dalawang taong nagmamahalan alang-alang kay Allah: nagkikita alang-alang sa Kanya at naghihiwalay alang-alang sa Kanya; lalaking inanyahan ng isang babaeng may mataas na kalagayan at kagandahan, ngunit nagsabi siya: “Tunay na ako ay natatakot kay Allah;” at taong nagkawanggawa ng isang kawanggawa at ikinubli niya ito upang hindi malaman ng kaliwa niya ang ginugol ng kanan niya; at taong nang maalaala si Allah habang nag-iisa ay nag-umupaw ang mga mata niya [sa luha].

Ang mga nabanggit na ito ay hindi lamang ukol para sa lalaki datapuwat ukol din para sa babae: pananagutin din siya sa mga ginawa niya—kung mabuti ang mga nagawa niya ay mabuti rin ang gantimpala at kung masama ang mga nagawa niya ay masama rin ang gantimpala. Ang tatanggapin ng babae ay tulad ng ukol sa lalaki sa gantimpala at pagtutuos.

Sa gayong katayuan, titindi ang uhaw sa lahat ng mga tao sa araw na iyon na ang haba ay katumabas ng limampung libong taon, ngunit para sa mga sumampalataya iyon ay lilipas nang mabilis: kasingtagal ng pagsasagawa ng dasal na tungkuling isagawa. Pupunta ang mga Muslim sa Hawd (Lawa) ng Propeta (SAS) upang uminom doon. (Ang Hawd ay isang malaking pagpaparangal na tanging sa Propeta natin (SAS) ipinagkaloob ni Allah. Iinom doon ang mga tagasunod niya sa Araw ng Pagbubuhay. Ang tubig

nito ay higit na matindi ang kaputian kaysa sa gatas, higit na matamis kaysa sa pulut-pukyutan; ang amoy nito ay higit na mabango kaysa sa musk, at ang mga panalok dito ay kasindami ng bilang ng mga bituin sa langit. Ang sinumang uminom dito nang isang ulit ay hindi na mauuhaw pagkatapos niyon kailanman.)

Mananatili ang mga tao nang mahabang panahon sa pook na pinag-ipunan sa kanila habang naghihintay ng hatol at pagsisiyasat sa kanila. Kapag nagtagal na ang pagtayo nila at paghahintay kalakip ng dinaranas nilang matinding hirap at init ng araw ay maghahanap sila ng mamamagitan para sa kanila kay Allah upang hilinging hatulan na ang mga tao. Pupuntahan nila si Adan (AS) ngunit ito ay hihingi ng paumanhin na hindi makapamamagitan. Pupuntahan nila si Noe (AS) at ito ay hihingi rin ng paumanhin. Pupuntahan nila si Abraham (AS) at ito ay hihingi rin ng paumanhin. Pupuntahan nila si Moises (AS) at ito ay hihingi rin ng paumanhin. Pupuntahan nila si Jesus (AS) at ito ay hihingi rin ng paumanhin. At saka nila pupuntahan si Muhammad (SAS) at magsasabi siya: “Ako ang mamamagitan.” Magpapatirapa siya sa ilalim ng Trono at magpupuri kay Allah ayon sa mga papuring isisiwalat Nito sa kanya sa sandaling iyon. At sasabihin sa kanya: “O Muhammad, itaas mo ang iyong ulo; humiling ka at bibigyan ka; mamagitan ka at tatanggapin ang pamamagitan mo.” Kaya ipahihintulot na ni Allah na simulan ang pagsisiyasat at ang paghahatol. Ang mga tagasunod ni Propeta Muhammad (SAS) ang unang sisiyasatin.

Ang unang sisyasatin sa mga nagawa ng tao ay ang pagsagawa niya ng saláh: kung naging wasto at katanggap-tanggap ito, isasaalang-alang ang iba pang nagawa niya; at kung tatanggihan ito, tatanggihan ang iba pa niyang nagawa. Tatanungin din ang tao tungkol sa limang bagay: tungkol sa buhay niya kung sa ano niya inubos ito, tungkol sa kabataan niya kung sa ano niya ginamit ito, tungkol sa yaman niya kung saan niya nakuha ito at kung sa ano niya ginugol ito, at tungkol sa kaalaman niya kung ano ang ginawa niya rito.

Ang unang hahatulan sa mga tao ay ang kasalanang kaugnay sa pagpatay. Ang kabayaran sa kasalanan sa araw na iyon ay ang mga hasanah (nagawang maganda) at ang mga sayyi'ah (nagawang masagwa). Kukuha mula sa mga hasanah ng taong nakagawa ng kasalanan at ibibigay sa nagawan niya ng kasalanan. Kapag kinapos ang mga hasanah niya, kukuha mula sa mga sayyi'ah ng taong nagawan niya ng kasalan at ililipat sa kanya.

Pagkatapos ng pagsisyasat ay itatayo ang Sirát. (Ito ay isang tulay na manipis pa sa buhok at matalas pa sa espada na itatayo sa ibabaw ng Impiyerno.) Ang bilis ng pagdaan ng mga tao sa Sirát ay batay sa kanilang gawa. Mayroon sa kanilang daraan na kasingbilis ng kispap-mata, kasingbilis ng hangin, at kasingbilis ng mga matuling kabayo. Mayroon din sa kanilang magsisigapang. Sa ibabaw ng Sirát ay mayroong mga kalawit na susungkit sa mga tao at itatapon sila sa Impiyerno. Magsisilaglagan sa Impiyerno ang mga tumangging sumampalataya at ang mga masuwang mananampalatayang niloob ni Allah na malaglag. Ang

mga tumatanging sumampalataya ay mananatili magpakailanman sa Impiyerno, ngunit ang mga masuwaying manampalataya ay pagdurusahin doon hanggat ninanais ni Allah at pagkatapos ay hahanguin din upang ipasok sa Paraiso. Magpapapahintulot si Allah sa sinumang ninais Niya sa mga propeta, mga sugo, at mga matutuwid na tao na mamagitan para sa ibang pumasok sa Impiyerno na mga sumampalataya sa Tawhíd. Hahanguin din sila ni Allah mula roon.

Ang mga tumatawid sa *Sirát*—na mga mananahan sa Paraiso—ay titigil sa tulay na nasa pagitan ng Paraiso at Impiyerno upang magsingilan sa mga pagkakasalang naga-wa nila sa isa't isa. Kaya hindi makapapasok sa Paraiso ang isang taong may pagkakasala sa kanyang kapatid sa pananampalataya hanggang hindi siya nakapagbabayad dito at hanggang hindi sila nasisiyahan sa isa't isa. Kapag pumasok na ang mga taga-Paraiso sa Paraiso at pumasok na rin ang mga taga-Impiyerno sa Impiyerno, dadalhin ang kamatayan na nasa anyong lalaking tupa at kakatayin sa pagitan ng Paraiso at Impiyerno habang nanununod ang mga taga-Paraiso at ang mga taga-Impiyerno. Pagkatapos nito ay sasabihin: “O mga taga-Paraiso, mabuhay nang walang hanggan sapagkat wala nang kamatayan; o mga taga-Impiyerno, mabuhay nang walang hanggan sapagkat wala nang kamatayan.” Kaya kung may isang mamamatay sa galak, namatay na sana sa galak ang mga taga-Paraiso; at kung may isang mamamatay sa hinagpis, namatay na sana sa hinagpis ang mga taga-Impiyerno.

Ang Impiyerno at ang Pagdurusa Roan

Nagsabi si Allah (2:24): **pangilagan ninyo ang Apoy na ang panggatong ay ang mga tao at ang mga bato, na inihanda para sa mga tumatangging sumampalataya.** Nagsabi naman ang Sugo (SAS) sa mga Kasamahan niya: *Ang [init ng] apoy ninyo na pinaririkit ninyo ay isang bahagi sa pitumpung bahagi [ng init] ng apoy ng Impiyerno.* Nagsabi sila: “O Sugo ni Allah, kahit nga ito ay talagang sapat na.” Nagsabi pa siya: *At tunay na iyon ay nakahihigit ng animnapu’t siyam na bahagi, na ang bawat bahagi ay katulad [ng init] nito.*

Ang Impiyerno ay may pitong antas na ang bawat antas ay higit na matindi ang pasakit na dulot kaysa sa ibang antas. Ang bawat antas sa mga ito ay tatahanan ng mga tao ayon sa kanilang mga ginawa. Ang mga nagkukunwaring sumampalataya ay ilalagay sa pinakamababang antas ng Impiyerno na siyang pinakamatindi ang pasakit. Ang pagdurusa ng mga mapupunta sa Impiyerno na mga tumangging sumampalataya ay tuloy-tuloy at hindi titigil. Sa tuwing naluluto ang balat nila, muli itong panunumbalikin para sa karagdagang pagdurusa na naman. Nagsabi si Allah (4:56): **Sa tuwing naluluto ang mga balat nila, pinapalitan Namin sila ng mga balat na iba sa una, upang patuloy nilang malasap ang pagdurusa.** Nagsabi pa Siya (35:36): **Ang mga tumangging sumampalataya,**

ukol sa sa kanila ang Apoy ng Impiyerno; walang kikitil¹¹ sa kanila upang mamatay sila at walang magpapagaan sa kanila ng pagdurusang dulot nito. Ganyan Kami gaganti sa bawat palatanggi sa pagsampalataya.¹²

Tatanikalaan sila roon at igagapos ang mga leeg nila. Nagsabi si Allah (14:49-50): **Makikita mo ang mga sumasalansang, sa Araw na iyon, na mga magkagapos sa pamamagitan ng mga posas, na ang mga damit nila ay mula sa alkitran at natatakpan ang mga mukha nila ng apoy,**

Ang pagkain ng mga mapupunta sa Impiyerno ay ang Zaqqúm sapagkat nagsabi si Allah (44:43-46): **Tunay na ang puno ng Zaqqúm ay pagkain ng makasalanan. Gaya ng latak ng langis, kukulo ito sa loob ng mga tiyan, gaya ng pagkulo ng mainit na tubig.** Nagsabi naman ang Sugo (SAS): ***Kung may isang patak mula sa Zaqqúm na pumatak sa mundo, talagang nakasira na sana ito sa mga naninirahan sa mundo: sa mga pamumuhay nila. Kaya papaano na ang sinumang ito ang magiging pagkain niya?*** (Itinala ito ni Imám atTirmidhí.)

Binibigyang-linaw ng isang sanaysay buhat sa Sugo (SAS) na nasasaad sa aklat ng Sahíh Muslim kung gaano kabigat ang pagdurusang sa Impiyerno at gaano katindi ang kaginhawahan sa Paraiso. Ayon sa sanaysay, dadalhin sa Impiyerno ang Káfir na pinakamaginhawa ang buhay sa mundo. Ilulublob siya rito nang sandali at pagkatapos ay

¹¹ O walang maghahatol ng kamatayan

¹² O palatanggi sa pagkilala ng utang na loob.

sasabihin sa kanya: “May nagdaan na ba sa iyo noon na kaginhawahan?”

“Wala. Walang nagdaan sa akin na kaginhawahan kailanman,” ang sasabihin niya.

Nakalimutan niya ang lahat ng kaginhawahan at kariwasan na nalasap sa lupa dahil sa sandaling paglulublob Impiyerno.

Gayon din ang Mananampalatayang may pinakamisurableng pamumuhay sa daigdig, dadalhin siya sa Paraiso. Ipapasok siya rito nang sandali at saka sasabihin sa kanya: “May nagdaan na ba sa iyo noon na kamiserablehan?”

“Wala. Walang nagdaan sa akin na kamiserablehan ni kapinsalaan kailanman.”

Nakalimutan niya ang lahat ng dinanas niyang kamiserablehan, karukhaan at kalungkutan dahil sa sandaling pagpasok sa Paraiso.

Ang Katangian ng Paraiso

Ang Paraiso ay ang tahanan ng buhay na walang hanggan at ang pagpaparangal para sa mga matuwid na lingkod ni Allah. Doon ay mayroong kaginhawahang wala pang matang nakakita, wala pang tainga na nakarinig, at hindi pa sumagi sa isip ng tao. Sinabi ni Allah (32:17): **Hindi nalalaman ng isang kaluluwa ang itinago para sa kanila na lugod ng mga mata bilang ganti sa anumang ginagawa nila noon.**

Ang Paraiso ay binubuo ng mga antas na magkakaiba ang mga kalagayan ng mga mananampalataya roon ayon

sa mga nagawa nila sa mundo. Nagsabi si Allah (58:11): **tataasan ni Allah ng mga antas ang mga sumampalataya na kabilang sa inyo at ang mga binigyan ng kaalaman.**

Makakain at maiinom nila roon ang minimithi ng mga sarili nila. Doon ay may mga ilog ng tubig na di-nababago ang lasa at amoy, mga ilog ng gatas na hindi nagbabago ang lasa, may mga ilog ng dinalisay na pulut-pukyutan, at mga ilog ng alak na masarap para sa mga umiinom. Ang alak nila ay hindi katulad ng alak dito sa lupa. Nagsabi si Allah (37:45-47): **Magpapaikot sa kanila ng kopa ng dalisay na alak: maputi, masarap para sa mga umiinom. Walang taglay ito na kapinsalaan at hindi sila, mula rito, malalasing.**

Doon ay mag-aasawa sila ng mga magagandang dilag. Nagsabi ang Sugo (SAS): ***Kung may isang babaeng mula sa Paraiso na susulyap sa mga naninirahan sa lupa, talagang paliliwanagin niya ang anumang nasa pagitan ng dalawa – ang langit at lupa – at talagang pupunuin niya ito ng mabangong halimuyak.***

Ang pinakamalaking kaligayahan ng mga maninirahan sa Paraiso ay ang mapagmasdan si Allah. Ang mga maninirahan sa Paraiso ay hindi iihi, hindi dudumi, hindi sisi-punin, at hindi dudura. Ang mga suklay nila ay ginto at ang mga pawis nila ay *musk*. Ang kaligayahan nilang ito ay mamamalagi, hindi titigil at hindi mababawasan. Nagsabi ang Sugo (SAS): ***Ang sinumang papasok sa Paraiso ay pagiginhawahin, hindi na maghihirap at hindi na susubukin. Ang pinakakaunti ang bahagi sa mga maninirahan sa Paraiso – at siya ang kahuli-hulihang lalabas***

*sa Impiyerno at papasok sa Paraiso – ay mainam kaysa sa buong mundo nang makasampung ulit.*¹³

¹³ Ang nagsalin ng aklat na ito ay walang pananagutan sa nilalaman ng aklat na ito.